

РЕШЕНИЕ

№ 17

гр. Шумен, 12.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на девети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Йордан В. Димов

при участието на секретаря Таня Й. Кавърджикова
като разгледа докладваното от Йордан В. Димов Търговско дело №
20213600900029 по описа за 2021 година

Настоящото дело е образувано по искова молба подадена от Г. Ч., ЕГН *****, гр. Русе, ул. „.....“ №4, вх.2, ет.2, ап.11, със съдебен адрес – гр. София, ул. „.....“ №145, вх. „В“, ет.2 против ЗД „Бул инс“, ЕИК831830482, гр. София, ул. „.....р“ №87. В исковата молба е посочено, че на 21.09.2019 г. на Автомагистрала „Хемус“ км 345+700 в посока от гр. Варна към гр. София настъпило ПТП, причинено от водачката Р. ПЛ. Н. при управление на лек автомобил „Фолксваген“, модел „Голф“, рег. №...., като последната нарушила правилата за движение и причинила смърт на друго лице и телесни повреди, включително и на ищцата Г. Ч.. За настъпилото ПТП бил съставен констативен протокол №2019-1038-660/21.09.2019 г. на ОД на МВР – Шумен, сектор ПП Шумен. Впоследствие водачката Р.Н. била призната за виновна за извършването на престъпление по реда на чл.129 от НК за това, че в качеството си на водач на гореописания автомобил и на гореописаното място, като не спазила правилата за движение – чл.20, ал.2 и чл.23, ал.1 от ЗДвП и чл.75 от ПП на ЗДвП по непредпазливост причинила смърт и средни телесни повреди на няколко лица, в това число и на ищцата. Вследствие на ПТП за пострадалата Ч. настъпили множество телесни повреди, описани като множествена травма, изразила се в счупване на 12 ребра (седем в дясно и пет в ляво) от двете страни и усложнения в гръдната кухина двустранно- пневмоторакс, хемоторакс, хемопневмоторакс, открита черепно-мозъчна травма, рани по главата и крайниците. Ищцата била транспортирана и приета в Спешно отделение на „МБАЛ-Шумен“ АД в тежко увредено състояние, в шок, объркана, със загуба на съзнание и без спомен за случилото се, със силни болки в гръдния кош двустранно и в главата. След проведеното интензивно лечение, пострадалата е настанена в „МБАЛ Шумен“ АД за комплексно интензивно лечение за почти един месец. Наложило се извършването на три операции, описани в ИМ като пункции за отстраняване на плевралните колекции в гръдната

кухина двустранно (повече вдясно) с поставяне на катетър за плеврален дрен, инжекция в гръдната кухина; извършена е дефибринизация и декортикация на белия дроб. Сочил се, че пострадалата губила съзнание след ПТП, както и след това като резултат от травмата върху главата. След престоя в болница лечението продължило в домашни условия. Имала често главоболие, което не намалявало въпреки лекарствата. Била замаяна и чувствителна към светлина, шум, натоварване. Ищцата чувствала стягане в областта на гръдния кош, но имала болки по цялото тяло. Спяла в полуседнало положение близо два месеца, подпряна на възглавници. Изпитвала силна болезненост и липса на въздух при минимални физически усилия и дишане, засилващи се при движение, за което ползвала постоянно медикаменти. Заради множеството травми изпитвала значителни трудности да се движи и не можела да прави това сама, а само с подкрепа на близките си. Не можела да ползва патерици поради множеството фрактури на ребрата и травмата на дясното рамо. Имала нужда от чужда помощ постоянно. Твърдил се, че пострадалата почти година и половина от произшествието не е възстановена от получените травми. Изпитва болки в гръдния кош, затруднено дишане и движение, задъхва се и лесно се уморява, ограничени и болезнени са движенията в областта на дясната гръдна половина, в десните тазобедрена, колянна и раменна става, като при смяна на времето и активни движения, вкл. при ежедневни, елементарни домакински дейности, те са непоносими и мъчителни в болните места; при допир изпитва спонтанна болка, поради което взема обезболяващи. Твърдил, че ПТП е имало влияние върху сменената дясна тазобедрена става - имала болки. Пострадалата имала главоболие и главозамаяване. Твърдил, че вследствие на произшествието е настъпил и мозъчен инфаркт. Пострадалата залитала, има двойно виждане на дясното око, отслабване на очните мускули в ляво и намалена чувствителност на лицето в дясната половина. Поради това разчитала на чужда помощ. Преживеният от ищцата стрес вследствие на ПТП разбил психиката ѝ. От притеснения, а и от болки, въпреки приеманите медикаменти пострадалата не можела да спи. Изпитвала панически страх от пътуване с превозно средство, избягвала да се качва в кола, често сънувала кошмари. Вследствие на множеството травми, а и страхът от коронавирусна зараза пострадалата станала особено чувствителна по отношение на здравето си. Тази фиксация я направила неуверена и с чувство на малоценност поради ограничените значително възможности за самостоятелно движение и обслужване, за което зависела от помощта на приятели и роднини. Негативно върху психиката на пострадалата се отразили и ограниченият двигателен режим, който се налагало да съблюдава. Пострадалата била доведена до състояние на постоянна нервност, тревожност и напрегнатост, а преди ПТП тя била дейна и жизнена, сама се справяла в домакинството, готвела, пазарува, чистела, грижела се за болния си съпруг. Вследствие на стреса от произшествието и последвалото дълго и тежко лечение ищцата Ч. отслабнала с 30 кг., косата и започнала да пада много и станала по-рядка. Сочил, че към момента на настъпване на пътнотранспортното произшествие горепосоченото МПС - „Фолксваген“, модел „Голф“, с рег. № е имало валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите по полица №BG/02/118002830802, действаща от 28.09.2018 г. до 27.09.2019 г., сключена с ответника. Съгласно чл. 477, ал. 1 и чл. 493, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането застрахователят по

застраховка ГО покрива отговорността на застрахования за причинените на трети лица, в това число на пътниците в автомобила, вреди - неимуществените и имуществените, вследствие на притежаването или използването на МПС. Предвид характера и тежестта на получените травми, усложненията и остатъчните последици от уврежданията, интензитета на понесените във връзка с тях болки, страдания и неудобства, особеностите и продължителността на периода на лечение и непълното възстановяване, намира, че за ищцата справедливо обезщетение за неимуществени вреди е в размер на 150 000 лв., който размер се явява съобразен със застрахователната и съдебна практика по чл. 477, ал. 1 и чл. 493, ал. 1, т. 1 КЗ и с минималната застрахователна сума по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Намира, че следва да бъдат обезщетени и претърпените от ищцата имуществени вреди от 11.79 лв. за медикаменти и за снабдяване с изискваните от застрахователя документи от 18.08 лв., 8.00 лв. - държавна такса за препис от присъдата и 10.08 лв. за куриерската и доставка, общо 29.87 лв. Въпреки извънсъдебното предявяване на претенциите на ищцата пред ЗД "Бул инс" АД на 15.01.2020 г., вземанията не са удовлетворени, което поражда правен интерес от водене на настоящите иски. Предвид изложеното моли да бъде осъден ответник ЗД "Бул инс" АД с ЕИК 831830482 да заплати на Г. Ч. с ЕГН ***** обезщетение за неимуществени вреди в размер на 150 000 лв., както и обезщетение за имуществени вреди в размер на и 29.87 лв., настъпили в резултат на ПТП от 21.09.2019 г., ведно със законната лихва от извършването им до окончателното издължаване на сумата, както и направените по делото разноски, вкл. договорения адвокатски хонорар.

По делото е депозиран отговор на исковата молба от страна на ответника - ЗД „Бул инс “. В него е посочено, че ИМ е неоснователна. На първо място намира, че не са изпълнени изискванията на чл.380 от КЗ, във вр. с чл.498 от КЗ. Твърди, че към датата на подаване на исковата молба не е изтекъл срока предвиден в чл.498, ал.3 от КЗ. Твърди, че лихва върху главницата пострадалото лице може да претендира най-рано от датата на предявяване на извънсъдебната претенция, като съгласно чл. 380, ал. 3 КЗ, непредставянето на данни за банковата сметка от страна на лицето по, ал. 1 има последиците на забава на кредитора по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва по чл. 409 КЗ. Твърди, че е налице независимо съизвършителство от страна на пострадалата, допринесла за настъпилия вредоносен резултат, тъй като не била сложила предпазен колан. Оспорва се механизма за настъпване на ПТП и причинно-следствената връзка между него и настъпилите повреди. Твърди, че дори да се приеме, че вредите са вследствие от ПТП то става въпрос за случайно деяние по смисъла на чл.15 от НК. Твърди, че не се дължат претендираните като обезщетение суми, както и че размерът им е прекомерен. Обезщетението, което се претендира, не отговаряло на действителната вреда, като е прекомерно и не се подкрепя от фактическата обстановка, представените доказателства по делото и не съответства с изискването за справедливост, заложен в чл. 52 от ЗЗД, трайната съдебна практика /ППВС № 4/1968г/ и неблагоприятните последици от настъпилото пътнотранспортно произшествие за ищцата.Твърди освен това,че ищцата се е самоувредила. Моли така предявените иски да бъдат отхвърлени, а алтернативно – да бъдат уважени в

по-нисък от претендирания размер. Моли да му бъдат присъдени разноски за водене на производството.

Ищцата е депозирала допълнителна искова молба в дадения срок по чл.372 от ГПК. В нея се поддържа исковата молба, като се сочи, че следва да бъдат приети за установени и ненуждаещи се фактите, относно обстоятелството, че по отношение на процесното МПС, причинило ПТП е налице застраховка ГО, сключена с ответното дружество, както и на основание чл.300 от ГПК, предвид влязлата в сила присъда по отношение на водачката причинила ПТП не се нуждаят от доказване деянието, неговата противоправност и вината на дееца. Оспорват се всички направени в отговора на ИМ възражения на ответника. Посочено е, че извънсъдебната претения е предявена своевременно, както и че искът е предявен една година след заявяване на извънсъдебната претенция. Претендира се, че действията по предявяване на претенцията са законосъобразни, като ответникът не е изплатил обезщетение. Твърди, че с оглед подаденото пред застрахователя заявление – на 15.01.2020 г. срокът за изплащане на обезщетение от страна на ответника е изтекъл на 15.04.2021 г. – чл.496 от КЗ. Соци, че с оглед данните по делото – представената още с ИМ присъда № 260007/11.11.2020 г. по н. о. х. д № 270/2020 на ШОС следва да се приеме, че механизмът на настъпилото ПТП, причинно следствената връзка с вредите и вината са установени и тези въпроси не следва да бъдат установявани от гражданския съд. Твърди, че размерът на претенциите не е прекомерен и е съобразен както с изискванията на чл.52 от ЗЗД, така и с актуалната съдебна практика. Оспорва претенциите на ответника за разноски, като твърди, че същите не са извършени реално, както и алтернативно, че са прекомерни.

Ответникът е подал отговор на допълнителната ИМ. Същият е пределно лаконичен. Посочено е, че ответника приема посоченото в раздел I на ДИМ. Става въпрос за искането да се приемат за безспорни между страните и ненуждаещи се от доказване факти. Заема становище, че не е съгласен с твърденията в раздел II на ДИМ. Соци, че механизмът на ПТП следва да бъде разгледан в производството предвид твърдението за съпричиняване. Останалите обстоятелства засегнати от ищцата в раздела намира, че не следва да бъдат обсъждани на този етап, тъй като зависят от характера на събраните доказателства.

В съдебно заседание за ищцата се явява адвокат пълномощник. Последната заема становище, че предявените икове са изцяло основателни. Моли съдът да уважи предявените претенции. Моли ответника да бъде осъден да заплати направените разноски. Соци, че тъй като по отношение на ищцата се осъществява безплатна правна помощ ответника следва да бъде осъден да заплати дължимите суми за адвокатско възнаграждение на адвоката-пълномощник. Прави възражение за прекомерност на адвокатският хонорар заплатен за ответника. Твърди, че няма данни последния да е бил реално платен. За ответника се явява адвокат-пълномощник. Последната заема становище, че предявеният иск е неоснователен. Моли същият да бъде отхвърлен. Намира, че ищцата не подкрепя твърденията си с доказателства. Моли да бъдат присъдени сторените от ответника разноски.

Така предявените претенции са е процесуално **допустими**.

Разгледани по същество същите са **частично основателни**.

След съвкупна преценка на събраните по делото доказателства приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Още с предявяване на иска е представена Присъда №260007/11.11.2020 г. по НОХД №270/2020 г. по описа на ОС – Шумен, с която Р. ПЛ. Н. е призната за виновна в това, че на 21.09.2019 г. в района на км 345+700 от АМ „Хемус“, в посока от гр. Варна към гр. София, при управление на л.а. „Фолксваген Голф“ с рег. №.... нарушила правилата за движение – чл. 20, ал. 2 и чл. 23, ал. 1 от ЗДвП и чл. 75, ал. 1 от ПП на ЗДвП и по непредпазливост причинила смъртта на В.Х.Л., ЕГН *****, както и средни телесни повреди по смисъла на чл. 129 от НК на А.А.Х., ЕГН *****, Х.Л.Х., ЕГН 6106195182 и на Г. Ч., ЕГН *****, всички от гр. Русе, поради което и на основание чл. 343, ал. 4, във вр. с ал. 3, б. „б“, във вр. с ал. 1, б. „в“, във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК и чл. 58а от НК е била осъдена на две години лишаване от свобода.

Предвид наличието на присъда по отношение на водача на лекия автомобил причинил деликта съдът е обвързан със законовата презумпция залегнала в чл.300 от ГПК, съгласно която *„Влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.“* Предвид това съдът следва да приеме, че Р. ПЛ. Н. в качеството си на водач на л.а. „Фолксваген Голф“ с рег. №.... е причинила на ответницата Г. Ч., ЕГН ***** средни телесни повреди по смисъла на чл.129 от НК и на съмнение и обсъждане не следва да бъдат подлагани фактите, налице ли е ПТП, от кого е причинено, дали е причинено виновно, дали е налице противоправен увреждащ резултат и причинната връзка между деянието и настъпилите вреди. Ето защо всички направени от ответника в тази насока възражения съдът намира за неоснователни. Единствено резонно е възражението на ответника във връзка с обстоятелството дали е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, предвид установяване на обстоятелството дали последната е имала сложен обезопасителен колан или не. Възражение, което ще бъде разгледано по-надолу в мотивите. Ето защо във връзка с установяване на подобни факти са били допуснати и доказателства.

Не е спорно между страните, че л. а, „Фолксваген Голф“, с рег. №.... управляван от Р. ПЛ. Н., е бил застрахован по риска "Гражданска отговорност", по сключена с ответното дружество застрахователна полица №BG/02/118002830802, действаща от 28.09.2018 г. до 27.09.2019 г.

Видно от представеното известие за доставяне, изпратената от ищеца извънсъдебна застрахователна претенция е получена от застрахователя на 16.01.2020 г. (л. 204). Самото заявление (л.202) носи входящ номер на застрахователя - №ОК-33368/16.01.2020 г.

От заключението на допуснатата съдебно-медицинска експертиза, се установява, че в резултат на инцидента ищцата е получила множество травми: множество счупвания на ребра двустранно, двустранен хемоторакс (кръвоизлив в гръдната кухина), контузия на левия бял

дроб, мозъчно сътресение, разкъсно-контузна рана в дясна теменно-слепоочна област, на главата, ожулвания по дясна предмишница, дясно коляно и дясна подбедрица. Експертът определя гръдната травма като разстройство на здравето, временно опасно за живота, а останалите описани увреждания като обуславящи разстройство на здравето неопасно за живота. Според експерта множествените счупвания на ребра предполагат оздравителен процес от около 3 месеца, при благоприятно протичане. Няма данни за изпадане в мозъчна кома на пострадалата. Лечението на пострадалата в болнично заведение е продължило от приемането и след ПТП – 21.09.2019 г. до изписването на 14.10.2019 г. за възстановяването и след това е трябвало 3-4 месеца домашно лечение. Отражено е, че пострадалата е изпитвала болки в областта на гръдния кош, главата, десните крайници, като тези болки са намалявали по интензитет с напредване на оздравителния процес. Към момента на изготвяне на експертизата – февруари 2022 г. оздравителния процес на травмите е приключил, както и е констатирано, че към момента на изготвяне на СМЕ здравословното състояние на пострадалата не е повлияно от претърпените травми от ПТП. Отчетено е, че пострадалата има множество хронични заболявания, захарен диабет тип 2 с недобър контрол, артериална хипертония, хипертрофия на сърцето, двустранни плеврални сраствания, херния в десния горен квадрант на корема (отговор на 10 въпрос на СМЕ), като е посочено, че именно те повлияват здравословното състояние на лицето (отговор на 5-и въпрос) и са в основата на едно протекло по-бавно възстановяване (отговор на 10 въпрос). Сочи, че травмите получени от пострадалата не могат да бъдат определени като типични за лице пострадало от ПТП, при ползване на предпазен колан. Заявено е становище, че предвид данните, че лицето е изпаднало от колата след ПТП, то следва да се приеме, че пострадалата не е използвала предпазен колан. Посочено е също, че дори при поставен предпазен колан е възможно настъпването на множество травматични увреждания при пътниците в МПС, в зависимост от конкретния механизъм на ПТП, както и поради деформации на купето.

В съдебно заседание вещото лице дава изчерпателни отговори на поставените му множество и подробни въпроси, както следва: Не посочва връзка между ПТП и влошаването на състоянието на имплант на тазобедрена става на пострадалата, поставен две години преди ПТП. Сочи, че при приемането си в интензивното отделение на МБАЛ пострадалата е в тежко увредено общо състояние. Сочи, че няма данни за травматичен шок у пострадалата, с оглед на данните от клиничните изследвания. Сочи, че не може лаконарен инфаркт да бъде свързан с травма. Сочи, че евакуирането на течност в случая на кръв от гръдния кош (торакоцентеза) не може да бъде охарактеризирано като хирургическа операция. Сочи, че това е по-скоро пункция, при която се ползва местна упойка и се прави разрез (до 2 см), в който се поставя тръбичка, през която да изтекат намиращите се в кухината течности. Сочи, че в конкретния случай, предвид обстоятелството, че пострадалата е имала срастване на плеврални листове не е можело да има същите поражения, каквито биха настъпили при пациент без подобни сраствания, тъй като в частния случай, именно поради това срастване, пострадалата не би могла да получи такъв излив, който да затрудни сериозно дишането или да предизвика неговото спиране (л.545 от делото). Сочи се, че продължителността на лечението и възстановяването не е във връзка с изпитваните от ищцата болки. Твърди, че

болките се дължат на счупванията в ребрата, но не и на нарушенията в белите дробове, тъй като в белите дробове няма рецептори за болка. Сочи, че болките в резултат на травмата на главата би следвало да са отшумели за 15-20 дни, а тези от травмите на ребрата за около 3-4 месеца. Твърди, че от субективна страна ищцата вследствие на травмите си следва да е изпитвала задух, а специално заради травмата на главата - главоболие, световъртеж, гадене и повръщане. За травмата на главата следвало да се спазва постелен режим от няколко седмици. Сочи се, че няма медицинска документация, която да установява увреждане на зрението вследствие на претърпяното ПТП. Дава заключение, че в областта на получените травми може да се усеща болка и известно време след възстановяването. Намира, че предвид усложненото здравословно състояние на ищцата от нейни хронични заболявания не може да се направи заключение, че усещането за задух и умора е вследствие на травмите от претърпяното ПТП. Поддържа становището, че няма данни за увреждане на крака при поставената тазобедрена става. Сочи, че няма данни предизвиканите върху ребрата травми на пострадалата да са вследствие на ползване на предпазен колан. Сочи, че травмите на ребрата са многофрагментни и няма данни да има счупвания по една анатомична линия. Твърди, че в медицината няма установено понятие за типична травма от ползване на предпазен колан. Експерта поддържа становище, че в конкретния случай няма налице данни наличният захарен диабет у пострадалата да е довел до по-дълъг период за възстановяването и от характерното за такива случаи.

В рамките на производството са разпитани свидетелите А.Х. Х.Х., З.С.в поискани от ищцовата страна, както и свидетелката Р.Н. призована по искане на ответната страна. Свидетелката А.Х.н сочи, че е приятелка на пострадалата, че в деня на произшествието са пътували в удареното МПС и е съпруга на водача – Х.Х.. Последната свидетелства относно състоянието на пострадалата в момента след катастрофата, престоят и в болничното заведение, възстановителния период и психическото и състояние. Твърди, че към момента на произшествието пострадалата била с поставен и водачът били с поставени предпазни колани. Сочи, че пострадалата престояла в болницата значителен период от време. Била в тежко състояние, като след изписването и от болницата имала нужда от постоянни чужди грижи. Сочи, че преди инцидента била активен човек, който поддържал домакинството и се грижела за болния си съпруг. След инцидента по време на периода на възстановяване трябвало изцяло да разчита на помощта на съпруга си и единия си син. Във връзка с това изпитвала психологическо неудобство, че за нуждите си следвало да разчита на друг човек. Сочи, че след инцидента се страхувала да се вози в автомобил, не можела да спи, оплаквала се от множество болки, задух, световъртеж и от това, че не вижда добре с дясното си око. Избягвала да излиза, притеснявала се да не се разболее от ковид. Свидетелят Х.Х. сочи, че всички били с поставени предпазни колани по време на инцидента. Твърди, че при обръщането на колата по капак всички се били изхлузили от коланите. Твърди, че при удара на колата всички били в безсъзнание. Казва: *„Даже моя колан не знам как е бил.“* Сочи, че вследствие на претърпяното ПТП пострадалата трябвало престои в интензивно отделение. Твърди, че след изписване от болницата за ищцата се грижел съпругът и. Сочи, че

вследствие на произшествието пострадалата отслабнала. Описва я като много едра жена преди това (120 кг.) и значително отслабнала след това (70 кг). Не искала да излиза извън дома си, притеснявала се, а претърпяното било оставило сериозен отпечатък върху нея.

Свидетелят З.С.в сочи, че помагал на пострадалата оп настояване на нейния син, който бил в чужбина. Отбивал се в къщата и, пазарувал свидетелства, че пострадалата била уплашена и в тежко състояние. Твърди, че вследствие на инцидента ищцата се променила – вече била необщителна, не излизала извън дома, изпитвала болки, налагало и се да взема медикаменти за сън. Твърди, че изпитвала страх и от ковид епидемията. Соци, че въпреки, че вече се обслужвала сама, се нуждаела от чужда помощ, тъй като бързо се изморявала и задъхвала.

Свидетелката Р.Н. е шофьора причинил ПТП. Последната свидетелства, че пострадалата вследствие на инцидента била извън колата. Соци, че това най-вероятно е станало след удара на автомобила в мантинелата. Соци, че не знае дали пострадалата е пътувала с поставен предпазен колан. Твърди, че пострадалата е била контактна, в съзнание, но е лежала на пътното платно в локва кръв.

Още с исковата молба по делото е представен Протокол за оглед на пътно-транспортното произшествие (на л.21 от делото), като в него е посочено, че предпазният колан на водача на автомобила е срязан, като е бил в поставено положение, а предпазният колан на дясната седалка

Ищцата претендира заплащане на застрахователно обезщетение, като се позовава на застрахователно правоотношение, възникнало по силата на застрахователна полица за осигурения риск "гражданска отговорност". По силата на договора за застраховка "гражданска отговорност" застрахователят покрива в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. Отговорността на застрахователя се реализира чрез заплащане обезщетение на увреденото лице, което обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, пряк и непосредствен резултат от увреждането, а също и на лихви за забава, когато застрахованият е отговорен пред увредения за тяхното плащане.

С разпоредбата на чл. 432 от КЗ законът признава в полза на пострадалото лице право на пряк иск срещу застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на прекия причинител, като отговорността на застрахователя е функционално обусловена и по правило тъждествена по обем с отговорността на деликвента. За да се ангажира отговорността на застрахователя е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност" между прекия причинител на вредата и застрахователя, следва да е проведено и рекламационното производство. Наред с това следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди, а именно настъпило увреждане, причинено от виновно и противоправно деяние от страна на застрахования, причинна връзка между деянието и вредоносния резултат, както и

вида и размера на претърпените вреди.

За ангажиране отговорността на застрахователя по сключена задължителна застраховка "гражданска отговорност" на водач на МПС за вреди, причинени на трето лице извън автомобила, е необходимо ищецът да установи, че причинените му вреди, чието обезщетяване претендира, са пряк резултат от противоправното поведение на застрахованото лице.

Предвид наличието на влязла в сила присъда и презумпцията на чл.300 от ГПК съдът следва да приеме за установено, че е налице ПТП, виновно извършено от водачът на л.а „Фолксваген голф“, по отношение на който, както бе посочено по-горе се установява, че е налице застрахователно правоотношение с ответника по застраховка гражданска отговорност, че между виновното и противоправно поведение на водачът и вредоносния резултат е налице пряка причинно-следствена връзка, както и самото наличие на противоправен резултат. С оглед на изложеното съдът намира, че са доказани всички предпоставки за възникване на отговорността за обезщетяване на вреди от деликт, а именно, че на посочената дата е настъпило ПТП, причинено от противоправното поведение на застрахованото при ответника лице, вследствие на което били причинени посочените увреждания.

При определяне размера на обезщетението за претърпените неимуществени вреди съдът следва да обсъди събраните доказателства и да го определи по справедливост, на основание чл. 52 от ЗЗД, като съобрази обществения критерий за справедливост и действително претърпените от ищеца неимуществени вреди, както и че болките и страданията и другите нематериални последици в житейски аспект обикновено не се ограничават само до изживените в момента на самия инцидент, а продължават и след това.

В рамките на производството се установява категорично, че пострадалата е престояла за периода от 21.09.2019 г. до 14.10.2019 г. в МБАЛ Шумен под лекарско наблюдение, като първата една седмица е била в интензивно отделение, поради характеристиките на травмите и обективната необходимост от засилена грижа поради състоянието, в което се е намирала – сериозна гръдна травма с множество наторшени ребра, описано като разстройство на здравето, временно опасно за живота. Същата претърпяла три торакоцентези, за извеждане на кръв от плевралната кухина поради оформилият се хемоторакс. Към момента на изготвяне на експертизата - февруари 2022 г. лицето било напълно възстановено от получените от катастрофата травми, като единствено можело да продължават болки в областта на счупванията на ребрата при промяна на времето. Следва да се приеме, че пострадалата се е възстановила по медицински показатели за период от около четири месеца след ПТП, както и че за срок не по-дълъг от този период са продължили и болките и страданията и свързани с травмите от ПТП. Не са налице данни, че останалите здравни оплаквания, които има ищцата са във връзка с ПТП, а следва да се отдадат напредналата и възраст и множеството хронични заболявания, които лицето имало. Няма данни тези хронични здравословни проблеми да са дали отражение върху начинът и продължителността на възстановяване на лицето от получените травми.

Кредитират се от съда свидетелските показания, че лицето изпитвало страх от МПС, притеснения и изживяла значителни по интензитет болки по време на възстановителния период, дължащи се на травмата на главата и счупванията на 12 броя ребра - двустранно. Съдът на приема твърденията за по-сериозни психологически травми, предвид липсата на ангажирана в тази насока съдебно-психологична експертиза, която компетентно би могла да установи в каква степен са тези травми и доколко те имат отражения върху психиката на ищцата.

По въпроса за съпричиняването съдът приема, че съобразно практиката на ВКС (Решение № 98 от 24.06.2013 г. на ВКС по т. д. № 596/2012 г., II т. о., Решение № 206 от 12.03.2010 г. по т. д. № 35/2009 г. на ВКС, II т. о., Решение № 59 от 10.06.2011 г. по т. д. № 286/2011 г. на ВКС, I т. о. и др.) изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не може да почива на предположения и че намаляването на дължимото обезщетение за вреди от деликт на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД предполага доказване по безспорен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Предвид това в конкретният казус съдът намира, че съпричиняването се установява. То се корени в неизпълненото законово задължение от страна на ищцата, като пътник возещ се на предната седалка в автомобил, да ползва предпазен колан. Обстоятелството, че лицето е имало поставен предпазен колан се твърди свидетелите на ищцата – семейство Х. То обаче е в противоречие с останалите доказателства ангажирани по делото. От една страна в представеният Протокол за оглед на ПТП е изрично описано, че коланът на водача е бил закопчан, но е бил срязан, а за този на пострадалата се сочи, че не е бил закопчан. Същевременно обстоятелството, че последната е била извън л.а. след удара – обстоятелство потвърждаващо се и от свидетелката Р.Н. - шофьор причинил ПТП дава основание да се счита, че действително лицето е било без поставен колан. Съдът предпочита да даде вяра записаното в Протокола за оглед на ПТП, като документ издаден от служебни лица, т.е. официален документ по смисъла на ГПК, а не на свидетелските показания на семейство Х. които са представени като лица познаващи отдавна пострадалата и могат да се считат за предубедени при даването на показания в тази насока. Същевременно показанията на свидетелката Р.Н., която сочи, че лицето е било извън автомобила след удара, следва да се третира от съда като непредубедени, доколкото последната няма връзки с лицата в производството, както и няма интерес от изхода на производството.

Независимо от това, че приема, че налице е съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, съдът намира, че този принос не е толкова съществен, предвид обстоятелството, че колата се е обърнала и за лицето травми биха могли да настъпят и дори ако беше ползвала обезопасителен колан – данни за което дава вещото лице при разпита си. С оглед на изложеното съдът намира, че приносът на лицето за вредоносния резултат следва да бъде определен като 20%.

С оглед характера на причинените на ищцата увреждания и невъзможността да се отделят претърпените болки и страдания от различните травми, съдът намира, че следва

обезщетението за неимуществени вреди да се определи в общ размер, който да обхваща и отчита вида и характера на настъпилите вреди, а именно, че на ищцата са били причинени физически увреждания – травми, довели до болки и страдания през период от време определен на четири месеца, като вследствие на травмите на ребрата е възможно болки да се изпитват и занапред, но при определени обстоятелства, като напр. промяна на времето.

Следва да се вземат предвид и данните, че лицето е напълно възстановено от причинените му от ПТП травми. С оглед на изложеното съдът намира, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди възлиза на 60 000 лева. Предвид приетото ниво на съпричиняване от лицето на вредоносния резултат следва да се приеме, че за претърпените неимуществени вреди на пострадалата следва да бъде обезщетена със сумата от 48 000 лв.

Поради това, искът е основателен до размера от 48 000 лева и следва да се отхвърли за горницата над 48 000 лева до предявеният размер от 150 000 лева.

Основателен и доказан се явява иска за имуществени вреди, които са 29.87 лв.

Съдът намира, че доколкото обезщетението за имуществени и неимуществени вреди се търси считано от увреждането, законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди се претендира за забавата на деликвента по чл. 429, ал. 3 КЗ, а не за собствената забава на застрахователя по чл. 497 от КЗ. Отговорността на застрахователя е договорна, като при сега действащия КЗ (в сила от 01.01.2016 г.) отговорността за забавата на деликвента е ограничена. Това задължение, съгласно чл. 429, ал. 3 КЗ, е за периода след датата, на която застрахователят е бил уведомен за настъпване на застрахователното събитие било от застрахования, било от увреденото лице или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. В конкретния случай, са представени доказателства, неоспорени от застрахователя, за уведомяването му от ищеца на 16.01.2020 г., поради което законната лихва следва да бъде присъдена от този момент до окончателното изплащане, а за периода 21.09.2019 г. - 16.01.2020 г., искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Предвид изхода от спора разноски се дължат на страните, съобразно основателната част от предявения иск на ищеца и отхвърлената част – на ответника. В полза на процесуалният представител на ищцата се дължи адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, определено към датата на постановяване на решението на 1970.80 лева. Ответникът е направил разноски в размер на 250 лева, от които в негова полза следва да бъдат присъдени 170.02 лева, съобразно отхвърлената част от предявения иск.

Ищецът е освободен от внасяне на държавни такси и разноски на основание чл. 83, ал. 1, т. 4 ГПК, поради което следващите се за производството държавни такси и платени от бюджета на съда разноски се събират от ответната страна по аргумент от чл. 78, ал. 6 ГПК. Ответникът следва да бъде осъден да заплати дължимата за производството държавна такса върху уважените размери на двата обективно съединени иска в размер на 1970 лева, от които – 1920 лв. за иска за неимуществени вреди и 50 лв. за този за имуществени вреди.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати и направените от бюджета на съда разноски в размер на 300 лева, за назначената в производството СМЕ.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Бул инс“, ЕИК831830482, гр. София, ул. „.....р“ №87 да заплати на Г. Ч., ЕГН *****, гр. Русе, ул. „.....“ №4, вх.2, ет.2, ап.11, със съдебен адрес – гр. София, ул. „.....“ №145, вх. „В“, ет.2 сумата от 48 029.87 лв. (четиридесет и осем хиляди двадесет и девет лева и осемдесет и седем стотинки), от които сумата от 48 000 (четиридесет и осем хиляди) лева, представляващи обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ищцата в резултат на ПТП от 21.09.2019 г., причинено от Р. ПЛ. Н. при управление на лек автомобил „Фолксваген“, модел „Голф“, рег. №....., застрахован по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" в ответното дружество, полица №BG/02/118002830802, действаща от 28.09.2018 г. до 27.09.2019 г., на основание чл. 432 от КЗ вр. чл. 45 от ЗЗД, както и сумата от 29.87 лв. (двадесет и девет лева и осемдесет и седем стотинки), имуществени вреди от описаното пътно-транспортно произшествие за разходи направени във връзка с лечение на пострадалата, ведно със законната лихва върху главниците по двата иска от 16.01.2020 г. до окончателното им изплащане, като ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 432 от КЗ за обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 48 000 лева до 150 000 лева, както и исковите по чл. 86 от ЗЗД, вр. чл. 429, ал. 3 КЗ върху двата обективно съединени иска за главница - за мораторна лихва върху обезщетенията за неимуществени и имуществени вреди за периода 21.09.2019 г. - 16.01.2020 г.

ОСЪЖДА ЗД „Бул инс“, ЕИК831830482, гр. София, да заплати на адвокат И.Н.С. сумата от 1970.80 лв. (хиляда деветстотин и седемдесет лева и осемдесет стотинки), представляващи суми за адвокатско възнаграждение, съобразно уважената част от обективно съединените икове, определени по правилата на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

ОСЪЖДА Г. Ч., ЕГН *****, да заплати на ЗД „Бул инс“, ЕИК831830482, гр. София, сумата от 170.02 лв. (сто и седемдесет лева и две стотинки), представляваща сторени в производството пред първата инстанция съдебно-деловодни разноски съразмерно с отхвърлената част от иска, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

ОСЪЖДА ЗД „Бул инс“, ЕИК831830482, гр. София, да заплати по сметка на Окръжен съд Шумен, в полза на Бюджета на съдебната власт, сумата от 1970 (хиляда деветстотин и седемдесет) лева, представляваща дължимата по делото държавна такса върху уважената част от исковите и освен това сумата от 300 (триста) лева, представляваща заплатено от бюджета на съда възнаграждение за изготвяне на експертиза, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____